

Előfizetési feltételek:
Fizetendő Debreczenben.
Egész évre 2 frt.
Fél évre 1 „
Községeknek 62 kr.

Egyes szám ára 4 kr.

Szerkesztőségi és kiadói iroda:
Gróf Degenfeld-tér 3. sz. házban.
Vilmos sörcearnokas szomszédságában.)
Kéziratok vissza nem adtnak.

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI ÉRTESÍTŐ.

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Felolós szerkesztő: NYIRI GÉZA.

Hirdetési díjak:
Négy-hasabon petit sorért 8 kr;
többesóránál 6 kr.
Nagyobb és többesóránál hirdetéseknek igen
kedvező engedmények tételnek.
Bélyegdíj: minden beiktatásért külön 30 kr.
„Nyitlér”-ben megjelendő közlemény
minden petit sora 15 kr.
Hirdetések és előfizetések helyben kiadói
hivatalnál, Csáthy Ferencz, Telegi E.
Lajos, Budapest: Goldberger A. V.,
Alkalmas Tudósító VII., Erzsébet-körút 14.,
Blockner J., Eckstein Bern., Haasenstein
és Vogler, Bécsben, Prágában A. Oppelk,
Schaleck H. és Párisban, Hamburgban
Majnal-Frankfurtban: G. L. Dautz és
Mosse Rudolf hirdetési intézetében
fogadtatnak el.

Az új városház.

Debreczen, 1898. augusztus 28.

Soha felebbezés nagyobb feltűnést nem keltett, mint az, a melyet a városház 65 ezer forintos kijavítása ügyében hozott közgyűlési határozat ellen beadott Komlóssy Arthur főjegyző, polgármester helyettes és amely egész terjedelmében csakis lapunk mult számának mellékletéből lett a nagy közönség előtt ismeretessé.

Nagyon természetesnek találjuk, hogy a felebbezés a megérdemelt érdeklődést felkeltette s igen helyén való dolognak tartjuk, hogy mindenfelé bőven tárgyalgatták és legderekabbnak tartják azt, hogy a közvélemény erős mértékben osztozik az érdemes főjegyző véleményében, ki a 65 ezer frtos javítást semmi értékűnek nyilvánítván, kimutatja, hogy a befektetendő pénz elvész, a városi házi pénztár csak fizetni fog jelentékeny összeget a kijavított városházba el nem helyezhető hivatalok helyiségeért és hogy jelentékeny fog lenni az évről-évre szükséges javítások összege, illetve ára.

Nem is kell mondani, hogy minden érve erős a felebbezőnek, akar a javítás ellen beszél, akár pedig az új városház építése mellett indokol. Szinte megdönthetetlenek, melyeket cáfolni nem lehet.

Hát bizony a Kossuth-utca torkolata a mai forgalomnak nem felel meg, annyira szűk és kibővítése égető szükség, a mit 50—60 évig elhalasztani nem lehet, már pedig ha a 65 ezer forintos javítást keresztül viszik, akkor új városháza félszázadig nem épülhet s mire nő addig a legszebb utca torkolatának forgalma? Csak gondoljunk arra, minő csekély volt 30 év előtt s minő nagy ma és minő lesz 20—30 év múlva, mikor Debreczen napról-napra nő, gyarapszik?

Aztán az az örökös javítás!

Az ócska városházat hol itt, hol ott kell korrigálni. Évente az is tetemes összeget nyél

el s 50 év alatt ugyan tekintélyes tőkét női ki magát.

Szépészeti tekintetben pedig óriási jelentősége volna az új városházának az egész városra nézve, mint ahogy volt például Kecskemétre nézve, hol a városház feltűnően díszes palota.

Ugy véljük nem szükséges, hogy mindég a lassu haladás mellett foglaljon a város állást, úgy hisszük mi sem elébb való mint a várost emelni, hogy székháza is imponáló legyen és hogy a város vagyona csekély értékű javításokra, foltoztatásokra ne fordíttassék, mikor egy határozattal egész más irányt lehetne adni rögtön a város fejlődésének.

Nagy érdeklődéssel néz mindenki a felebbezés sorsa elé. Kíváncsian várják, hogy mit fog a miniszter határozni. Dőljön jobbra, vagy balra a dolog, a város haladása és fejlődése iránt melegen érző polgárság tekintélyes része szívből és lelkesen üdvözlö a szeretett főjegyző hatalmas és nagy értékű fellebbezését, melyben előjeleit látja egy nagyon méltányolni való iránynak, mely a korrall való gyors haladást írta zászlajára.

E zászló alá sokan fognak sorakozni.

Némó.

A tanév elején.

Debreczen, 1898. augusztus 27.

Az ősi szokáshoz hiven, legyen az olyan, mely a XIX. század utolsó perczeiben, valóságos ázsiai állapotot tüntet fel, az ev. ref. elemi iskolákban megkezdődtek a beiratkozások. A könyvtáskák újra előkerültek a lomtárból, melyek ismét duzzadt állapotban kerülnek az utcán hancurozó nebulók háttára. Kisebb-nagyobb csoportok verődnek össze az utcán, foly az alku, az alsóbb osztály növendékei most szerzik be a felsőbbektől a még épségben maradt tankönyveket. Érdekes nézni a kupeczkedést, ami igen gyakran szóváltással, néha-néha azonban verekedéssel is végződik, amikor az apróságok olyan éktelen káromkodást visznek véghez, hogy az ember megbotránkozik. Hja kupeczkedés az élet, vér vizzé nem válhatik; a fiu azt cselekszi kicsinyben, amit

az apa nagyban s ha közben-közben trágár szavak kíséretében a jó Isten nevét hangoztatja azon sem csodálkozhatunk, mert ezt a szülei háznál — tiszteltet a kivételeknek — igen gyakran, sőt karakterisztikusabb kifejezésekkel hallja, az iskolában pedig annyit és úgy tanítják a vallást, hogy a szegény nebulónak alig marad a fejében más mint az isten neve, a mit leggyakrabban hall, csodálkozhatunk-e, ha káromkodásainak is legtöbbje az Isten nevével van összekötve?

De nem erről akartam írni, mert jól tudom, hogy ezen is épen oly nehezen segíthetnek az illetők, mint azon, amit elmondandó vagyok.

7771 mindennapos tanköteles gyermek van Debreczenben, melynek ha a mult évi statisztikát vesszük alapul, alig jár felénel több iskolába. Az iskolába való nem járása a gyermeknek nem a szülok hibája, hanem az iskola fentartó hatóságé, mert a jelenlegi tantermek minden közegészség ellenes tulzsufaltság mellett sem képesek a tankötelesek felénel többet befogadni. Voltak a mult évben olyan tantermek, melyekben a minimális szám 100, a maximális pedig 120—130 gyermek volt. Ily számmal eltekintve a tanítás eredményétől, a mit a tanítók oda adó buzgalma dacára sem várhatunk, lehet-e szó a gyermekek közegészségéről, lehetne szó a gyermekek egészséges fejlődéséről? Csodálkozhatunk-e azon, hogy satnyul, pusztul a jövő nemzedék? Bizonyára nem, mert az amugy is nem valami kitűnő közegészségi viszonyokkal dicsekedő városunk már természeti fekvésénél fogva is csak bölcsője a gyermek halandóság statisztikája nevelésének.

Ezen a mizerábilis helyzeten lett volna hivatva segíteni a nevelésügyi bizottság akkor, a midőn kimondotta, hogy Debreczenben még 15 iskolára van szükség, valamint a Vallás- és közoktatásügyi miniszter azon rendelete is, mely elrendelte, hogy a város azokat, ha más uton nem, községi iskolai pótdadó czimen kivetendő adó czimén is létesítse.

A jóakaratu törekvés azonban megfeneklett az iskolafentartó hatóságok elvi küzdelmeinek kátyuiban. A sok al-, fő-, vegyes- és nem tudom mi minden néven nevezendő és nevezhető bizottságok csak fényes dikciókban és Pató Pál uram féle „majd rá értünk még” okoskodásokkal töltötték el az időt, a miért az új tanév elején is ott van az iskola-ügy berendezése, ahol volt a mult tanév végén és volt évekkal ezelőtt.

A helyzet tarthatatlan; 2000 gyermek vár Debreczenben — oly fennhangoztatott is-

kolák városában beiskoláztatásra. E helyzetet számolni kell és pedig sürgősen, ha nem, olyan viszonyok közé kerül Debreczen sokat hangoztatott magas színvonalon (?) álló népoktatás ügye, a minőben ma már Magyarországon kevés költség van.

Félre kell tenni már egyszer az ultramontan vaskalaposságot s leszámolva a tarthatatlan helyzettel, sürgősen rendezni kell az iskolaügyet, mert az már mégis csak megbotránkoztató, hogy a híres Debreczenből idegenbe kell hogy vigyék a szülok még elemi iskolába járó gyermekeiket, ha azt akarják, hogy írni, olvasni megtanuljanak.

A város meghozta a maga áldozatát, többet már nem tehet, hozza meg már az egyház is, ha már minden jogot magának vindikál. Ne kinozza a gyermekeket és a tanítókat, a kik lélekölő munkákat a tulzsufolt tantermekben a legnagyobb erőmegfeszítéssel teljesíthetik csak. Essék meg már szívők az intézőknek a szomorú helyzet felett és a hangzatos elvi (?) dikciók helyett nyissák meg az erszényt, vagy ha üres (?) engedjék szabadon mozogni a város előjáróságát, mely minden nagyobb megerőltetés nélkül egy, de legfeljebb két év leforgása alatt teljesen rendezni fogja ezt az abnormális helyzetet.

Szűnjék meg egyszer már az az átkos párt-politikai szerencsétlen harc és okatlan viszálykodás, mely annyi szép és nemes intenczióknak volt a multban sirásója. Egyenlítőssé ki már egyszer az a vallási rajongás, mely sokaknál nem a szívben, hanem mint hangzatos frázis csak az ajkon él, mert e fanatizmusnak nem nevezhető állapot nemcsak nem erősíti, de az ellenkező tettek nyilvánulásában gyöngíti a vallásos hitet.

Iskolát s nem meddő vitatkozást kér a népnek 2000 gyermeke, a kik a kálvinista Rómában évek óta az elemi ismeretek nélkülözésének sötétségében kellett hogy éljenek.

A háromszázados mult, melyre annyian és annyiszor szeretnek hivatkozni, nem türi azt az indolenciát a mi foly, a mi csak árnyat fog vetni rá, hogy tovább is tart.

Város és egyház kétezer gyermek nevében kérünk, adjatok iskolát, mert a nemzet szemé s figyelme csüng rajtatok és tetteiteken. **Virgula.**

Nagyváradi levél.

Nagyváradi, augusztus 27.

Még a nyár most is uralkodik mindeneken, még perzselő ereje van a napsugárnak, de azért

TÁRCZA.

Furesa biz' ez . . .

Furesa biz' ez a falusi élet,
Az tudja csak a ki bele téved,
Csak az a kit ide hány-vet sorsa,
Az tudja meg, mi az élet — borsó!

Engem is, hogy ide vetett sorsom,
Nekem se megy máskülönben dolgom!
Én rólam is foly a beszéd egyre,
Nap-nap mellett, falu hosszat, szerte!

Ha jön egy-egy búfelejtő óra:
„Hej! hogy mulat, van e benne módja,
Telik-e, vagy ezt is kölesön kérte? . . .”
— Megszenvedek százszorosan érte!

Hogyha már ma borozgatni látnak,
Korhely vagyok, csak azt hallom másnap!
A korcsmáros ellenkezőt állit. . .
— Minden dolog oly fonáknál áll itt!

Igy foly biz' itt, a falun az élet,
De megbánja a ki bele téved!
Títkolni kell, ha jó kedve támad
S hallgatni, ha eposzti a bánat!

Baka Elek.

A conjugatio.

Örömtől sugárzó arczczal, tapsolva szaladt Margit a kertbe, hogy megvigye anyjának az örömhirt, ki a lugasban újságot olvasgatott.

„Megvan Anyám!” kiáltott fel, amint kinyitotta a kert kis kapuját s örömben nem tekintve kedves virágait, letaposva azokat repült édes anyja karjaiba.

„Anyám, drága jó Anyám. Végre sikerült megnyernem Apámat, megengedte hogy tanuljak, holnap már meg is kezdjük, jaj Istenem olyan boldog vagyok!”

„No annak én is örülök, csak azután is szorgalmas légy ám, ne hogy felsülj édes gyermekem” felelt anyja szeliden, míg puha kezével simogatta egyetlen leányának szöke hajfürtjeit.

Jóízetesi állami tisztviselő volt Margit atyja s bár kis házikóján kívül semmi vagyonnal sem rendelkezett, családjának nyugalma s egyetlen leánya jövő boldogságának megalapítása képezte minden törekvését.

Gyöngéd anyja s némely tekintetben szigorú apa gondos nevelése alatt nőtt fel Margit s miután a felső polgárit kitűnő eredménnyel végezte el, atyja Margit további nevelését anyjára bízta, hogy ne csak a soologia, pszichologia s a többi logia tudományokhoz értsen, hanem tanulja meg a mosologiót, főosologiót és a surologiót is.

De a kis Margitnak egészen más, sokkal magasabb tervei valának. Sokat olvasva a nő emancipációról, feltette magában, ő is tanulni fog latinul s idővel érettségi vizsgálatot is letéve az orvosi tudományokat fogja hallgatni. Emancipált akart lenni, mindenkitől független, nem akarta volna magát egy férj szeszélyeinek kitenni. Nem ismerve a szerelmet folytonosan mondogatta: „Nem tudom, hogy lehet

valaki szerelmes, hogy szerethet valaki egy férfit, hogy kötheti le valaki egész életét egy férfi oldalára.” Ő olyan jogokat követelt magának, minőkkel a férfiak dicsekednek. De atyja erős ellensége volt a nőemancipációnak s így leányát rákényszeríté a főzésre, surolásra, vasalásra stb. Meg is tartá elhatározását, míg nem előléptetése alkalmával leánya ismét könyörgött s jó hangulatban levő apjától végre nagy nehezen kicsikarta a szavakat: „No nem bánom hát tanuld a latin nyelvet, de tanítórnól majd én gondoskodom!”

Gondolatokba mélyedve ment Margit atyja a hivatalba, sehoggy sem tetszett neki leánya akarata, sokáig gondolkozott rajta, kit fogadjon fel hozzá, hogy alaposan megtanulja milyen az a latin nyelv, míg végre a gymnasiumnak tartott, honnan egy fél-órai időzés után mosolyogva lépett ki. „No ez majd megtanítja, tudom elmegy a kedve a latin nyelv tanulásától!” Négy órákor haza menve tudtára adta leányának, hogy holnap megkezdik a tanulást s hogy Lehocky gymnasiumi tanár fogja tanítani. Margit megörült, de meg is ijedt egy kissé, mert sokat hallotta emlegetni unokatestvérétől Lehocky szigorúságát, ki a latinból mindig elégtelen osztályzatot hozott haza, de ez a tudat mégjobban megszilárdítá elhatározását s alig tudta várni a holnapot.

„Micsoda szemek! Mily angyali tekintetek — susogta magában Lehocky valahányszor kilépett Margit szobájából.

„No én ezt a kis leányt ugyan megtanítom, mindössze csak hat napja hogy tanulunk s holnap

már a conjugatióba kezdünk, szegény angyali teremés, hogy megjárd a szótól, hogy rá nézett azokkal az igéző szemekkel, még ha nem vigyázok magamra, kivetkőztet szigorúságomból, pedig megígértem édes atyjának, hogy a legszigorubban fogok vele szemben viselkedni, megígértem, hogy elveszem a kedvét a latinról, a nőemancipációtól s ime olyan leszlek hozzá mint a bányás s csókjaimmel fogom elhalmozni piczi tanítványom kis kacsóit, oh csak ne a latinra kellene tanitanom, erre a kihalt, száraz nyelvre, hej de szépen tudnám tanítani neki a szív, a szerelem édes, bűbajos nyelvét. . . de ni ni, hová jutok már a professzorságtól, bolond gondolatok, no majd holnap ismét szigorú leszek.”

Ezalatt Margit a nyitott könyve mellett szintén ilyen gondolatokkal volt elfoglalva:

„Milyen szép kifejezésű szemei vannak, milyen csinos a bajusza, nem tudom miért, de úgy szeretem, mikor megnyújtja egy fél órával a lecke óráát, nem bánám, ha mindég latint kellene tanulnom.”

„No kedves Margitkám — a mint ígértem tegnap — megkezdjük a conjugatiót a mi egy kissé nehezebb, mint gondolná, így kezdte a tanár ur másnap a lecke adást. Felső polgárit végezve röviden mondom el, felteszem, hogy így is megérti. A latinban külön tárgyas és tárgyatlan igeragozás nincs, mind a kettő egyféle képen ragoztatik, így például laudo — dicsérek és dicsérek, érti e? No akkor mondja csak meg, hogy amo — szeretni a jelentő mód jelen idő egyes szám 1-ső személyben mit tesz?

már haldoklik a hatalma, a hősege s egyre szelidebb arcuallal jelenik meg előttünk.

A verőfénybe belefújdó olykor-olykor a hervadás szele s esténként már olyan őszies képet mutat a tájkép. Még járja a flanel ruha, meg a szalma kalap, de amint mind korábban-korábban reánk köszönt az alkony, hű kísérronkké szegődik — az őszi felöltő.

A fűrdőről szállingóznak haza s ismerős, de régen látott arcok tűnnek fel az esti séták alkalmával az utcán, a korsón, a színházban újra elfoglalják helyeiket.

Nagyvárán talán még soha sem volt kihaltabb, most két hónap alatt, júliusban és augusztusban. A legöregebb emberek állítják, hogy ilyen nagy számmal évtizedek óta nem szerepeltek a nagyváradiaak a különböző hazai s külföldi kurlisztákon. És mégis nyomorúságos közgazdasági viszonyokról beszélnek sokan.

Most azután újra éled a város, a melynek társadalmi napról-napra, szemlátomást élénkebb lesz. E héten már ünnepelt is. A nagyváradia színeszt 100 éves jubileumát ünnepelte, azt az időt, a mikor először hangzott el a mai „Fekete Sas” helyén álló „Sas” vendéglő egyik termében a legelső magyar szó magyar színész ajkáról.

Szépen, szerényen ünnepeltük meg ezt az időt, a mely idő óta mindenkor szállást kapott Nagyvárad valamelyik zugában, később pedig a mi szegényes bódénkban a magyar színészet.

A „Fekete Sas” vendéglő szállót ez alkalommal emlékkövel látták el, melynek leleplezése nem kisebb ünnepség mellett zajlott le, mint az esti díszelőadás, melyen a 100 éves „Siket néma” került színre. Volt prológ, emlékbeszéd, alkalmi színjáték, lelkesítő beszéd, toasztok. Az ünnepségeken a debreczeni „Csokonai-kör” is képviselte magát, már csak azért is, mert a debreczeni színészet össze van forrva a nagyváradiával.

Itt láttuk Géressy Kálmánt, Komlóssy Arthurt, Kardos Albertet, dr. Körössy Kálmánt, dr. Szántó Sámuel, dr. Bakonyi Sámuel, Balogh Ferenczet stb.

Ez ünnepségekre egy Emlék-lap is jelent meg, melyben a nagyváradi írók, tollforgatók, színészpartolók, színészek is irtak.

Csak egy hiányzott a nagy ünnepségből, egy szám, mint a „Budapesti Napló” találoán megjegyezte: az állandó színház alapkövének a lerakása.

De hát ne rontsuk az ünnepi hangulatot cynikus megjegyzésekkel, ha még olyan találó lenne is az. Egyelőre még alszik az állandó színház sok, sok közügyekkel egyetemben.

De jön majd a tél, azalatt aligha fel nem ébred mind a közgyűlési teremben.

r. l.

A közönség köréből.

— Iskolai miszeriák. —

T. szerkesztő ur!

Az iskolai év küszöbén több helybeli ev. ref. elemi iskola udvarán fordultam meg s úgy vettem észre, hogy némelyikben igen kevés a tisztaság. Az éves takarítás szennyei, kőpor, szemét, téglacserép fadarab, szegek hevernek az udvaron. Jó lenne, ha az illetékes körök utána néznének, hogy az iskolák egész s nem csak fél udvarán legyen meg a kifogástalan tisztaság.

Amo = ... szeretlek, — ejtő ki Margit s fülig elpirulva a könyvébe sűtötte le szeméit, nem mert a tanárára nézni, ki szintén elpirulva dadogá „igen, amo = szeretlek... igen szeretlek” s olyan nagy zavarba jött, hogy kénytelen volt a lecke adást másnapra halasztani.

Nem atyjának óhaját, de saját szívének parancsát követő Margit akkor, midőn két hét múlva atyja azon kérdésére „scis ne latine puella?” mosolyogva felelte „abcug a nőmanczipáció!”

Margit most még boldogabb volt mint a tanórak megkezdése előtt, nem törődött már a latin nyelvtannal, egyedül vőlegényének szentelje idejét, ki csak a vizsgák befejezését várta nehezen, mert akkorára volt kitűzve az esküvő.

Az is eljött, Margit unoka öcsce félve várta a bizonyítvány kiosztását, mert e nap nevezetes lesz reá nézve, hisz osztályfőnöke ma fogja oltárhoz vezetni unoka nővérét s ő mint első vőfély fog szerepelni, mily boldog lesz, csak szekundát ne vinne ismét haza.

Margiték pedig mindenki sűrű-forog, ő maga elmerülve nézi menyasszonyi ruháját s szövi jövő boldogságának álmoképeit. Mignem unokatestvére örömtánc hangja zavarja meg:

— Margit, nem buktam meg a latinból!

A menyasszony mosolyogva felelt: én meg most vizsgálom, hogy minő eredményt, azt a jó Isten tudja, ki ura jövőnknek.

Haladni vágyó kis hölgyeim, valjon nem jartok-e ti is úgy, mint Margit az Amo ige hajtogatásával?... **Gévay Béla.**

Az iskola gondnokságnak meg figyelmébe ajánlom, hogy a zsufolt iskolákban minő vizet isznak a fellemegetett gyermekek?

80—120 gyermek kap két nagy bádóg kanna vizet, pohárról, csuporról persze szó sincs! Minő alapos terjesztője lehet ez a ragálynak.

Csodálom, hogy a ker. orvosok ezt nem veszik észre.

Nem lehetne-e kutakat furatni az iskolák udvarán, vagy valami uton oda hatni, hogy a gyermekek jó vízhez jussanak?

Jó levegő, jó víz az iskola két első kelleke. Ha az nincs, semmit sem ér a — jó tanító.

Egy apa.

Karcolatok.

— Innen, onnan, mindenünnen. —

Ugy vehetjük a dolgot, hogy daczára a valóknak a kánikullával immáron vége a nyárnak is.

Azaz hogy nem egészen, mert hiszen még forrón süt a napsugár, de azért esténként már hűvös szellő dudorászik körülünk s a korai esték is hirdetik, hogy — a holt időny lejárt!

Jön az új bor is nem soká és akkor már — „fűtől a szél s az idő csakugyan őszre jár!”

Na csak azért még ne fűtőljön!

Az öreg gólyák, öreg fecskék kiköltötték a pelyhes magzatokat a megigazitott régi fészeken. Felnevelték az apró urficskákat és kisasszonykákat s miután a repülés művészetébe is kellően bevezették őket, most már készülődnek a másik hazába, hol a mire megérkeznek, meleg lesz a napsugár és zöld a mező.

Ezek a kedves madarak elhagynak bennünket. Ellenben igen sok „jó madár” közöttünk marad.

Hja! nem mindenki olyan ügyes, mint Kriván János!

De most már Szegeden is van — Panama. Ott is rájöttek egy kis manipulációra!

Hja, csak nincs is olyan város, mint Debreczen. Itt még pénzen se lehet vásárolni valami lakatos — botrányt.

Idegen arcu fiatalok kezdenek a láthatáron mutatkozni.

A kávéházban szorgalmasan javítják a biliárd asztalokat és megfrissítik a pénztárt is — új kisasszonyokkal.

Hja, kezdődik az — iskolai év!

A katonák meg nem soká mind távol lesznek a várostól. Gyakorlatoznak erősen és vágnak haza még erősebben.

Nem lehetetlen, hogy nem egy gyöngye szív segítse szívesen a bakáknak a — bornyu czipelésben.

A kis Rubos Árpád, — daczára, hogy boldog vőlegénye a bájos Serfőzy Zseninek, — öngyilkosságot követett el.

Tettéknek okát fűrkészik jobbra, balra. Mert hogy ily esetben így dukál. Éhes a világ!

Ugyan mint firtatják kérem! Egy kis reklamot akart csinálni a — jutalomjátékára.

Csak hogy mint mindég, a színpadon, úgy itt is — túlzott.

Egy vidéki lap ugyancsak ledorogolt egy vidéki színészt, a ki odáig vitte a dolgot, hogy már kereskedő czegeket is ajánlatot vitt czezei között a színpadon.

Hja! Ez már erős haladás.

Ilyesmi eddig csak Amerikában járta, de ott is csak — akasztáskor!

A színházunkban most nagy élénkség van. Javítnak erősen kívül is belől is.

Lesznek új kényelmes székek, a mik biztosítják a közönség melegegését.

Rosz előadásokon édesen lehet rajtok pihenni.

Vidék.

Rögtön ítélet. Nagy-Maloson a Ordody uradalom arató munkásai Vidacs gazdasági intézőt, aki veszekedés közben egy legényt lelőtt — agyonverték. — Ökörítón Szabó Bertalanné, aki szülői beleegyezés nélkül ment férjhez, a napokban felakasztotta magát. — Ós-Budavára fővárosi mulatóban Hergos Irén confetti-árus leány öngyilkossá lett, mert a honvédeknek egyik szemrevaló őrmestere szerelmét nem viszonozta. — Gyilkossági kísérlet és öngyilkosság. Budapesten a Vig-utcában Kuszik József nagybányai lakatos legény Kacsinszky Borbála nevű kedvesét, kivel 11 évig élt, a napokban három lövéssel megsebesített s azután magát lötte agyon. Az ok szerelmefeltetés volt. Rablőgyilkosság Kőbányán. Huber Antalné Kandolin Vilmos napszámos meggyilkolta és 17 frt 60 kr. készpénzt elrabolta. Tettét bevallotta. — A pellagra. E veszedelmes betegség Bihar és Szabolcs megyében is szedi áldozatait.

— Csáládi dráma. Bihar megye Sztrákos községében Herlász Vaszil fiatal nejét, aki első nejétől

maradt legény fiának szeretője volt, fejszével darabokra vágta. — Rubos Árpád színházunk jeles tagja, aki csak a napokban váltott jegyet Serfőzy Zseni kisasszonnyal Máramaros-Szigeten, öngyilkossági kísérletet követett el. Sebe életveszélyes, az orvosok biznak életben maradásához. — Bártfán, bazánk e kitűnő üdülőhelyén a szezonban 3524 vendég volt. — Agyonlőtte menyasszonyát. Pécssett történt a napokban, hogy Hölzl Hugó nem tudva, hogy a csősz fegyvere töltve van, játékból Ripszám Teréz nevű fiatal és csinos menyasszonyát agyonlőtte. — A fővárosban Bereczky Gyula cipész-segéd, szeretőjével Gyarmathy Józsefnével közös elhatározás folytán előbb megmérgezték magukat, azután Bereczky lelőtte kedvesét és magát. Mindkettő a halállal vívódik. — Vencsellőn a napokban 33 ház, 50 kicsépeletlen kazal lett a lángok martaléka.

HÍREK.

— **Istenitiszteletek.** vasárnap, aug. 28-án az ev. ref. templomokban az istenitiszteletek a következő rendben tartanak: nagytemplomban: Mitrovits Gyula lelkész; kistemplomban: Dicsőfi József lelkész; új templomban: K. Tóth Kálmán ispótály templomban: Bélyeky Lajos s. lelkész.

— **Kinevezések.** A III-ik kerülethez Margittay Sándor halála miatt megüresedett kapitányi állásra Gr. Degenfeld József főispán dr. Boldizsár Kálmán tb. rendőrkapitányt nevezte ki. A dr. Boldizsár Kálmán helyére Szentpéteri Ferenczet, az ő helyére Dezső László tb. rendőrfogalmazót nevezte ki.

— **Áthelyezés.** Trási Béla dohánygyári tisztviselőt a szolnoki dohánybevaltó hivatalhoz helyezték át.

— **Lajos és Samu napja.** F. hó 25. és 26-án tartották városunk Lajosai és Sámueljei névnapjaikat. Roncsik Lajos v. tanácsnok, Zoltai Lajos v. hiv. és szerkesztő társunk, Bereczky Lajos v. sz. tisztv. stb. Boczkó Sámuel r. főkapitány, Csóka Sámuel polgm. titkár, Tóth Sámuel főiskolai hittanár, mindannyian vidám volt a hangulat, különösen az utóbbinál, ahol mint alapító tagnál a „Petőfi dalkör” szerenádott adott Ugy a Lajosok, mint a Sámuelek sokáig éljenek.

— **Egy mágnás halála.** Gr. Betlen Gábor volt földmívelésügyi m. kir. miniszter e hó 25-én 50 éves korában Budapesten meghalt.

— **Felhívás.** Ezennel felkérem mindazokat a helybeli és közeli vidéki tisztelt szülőket, a kiknek fiaik a debreczeni ev. ref. főiskola V-ik gimnasiunai osztályából a tulzsufaltság miatt kimaradtak — illetve kimaradni fognak — hogy a f. 1898. évi aug. hó 28-ik napján (vasárnap) reggeli 8 órakor hivatalos helyiségben (kir. Törvényszéki palota I. emelet 79. sz. a-) tartandó értekezletre minél számosságban megjelenni sziveskedjenek. — Debreczen, 1898. aug. 25. Harsányi Gusztáv kir. tvszéki bíró.

— **A főiskolából.** A helybeli ev. ref. főiskolában a beiratkozások megkezdődtek s a mint halljuk a jelentkező tanulókat képtelen befogadni az alma mater. Harsányi Gusztáv v. bíró ur mára értekezletre hívta össze azon szülőket, kiknek gyermekei a főiskolából a tulzsufaltság miatt kimaradtak, abból a célból, hogy utat és módot találjanak gyermekük tovább nevelésére. Ennek a helyzetnek bizony-bizony nem nagyon örvendenek a szülők.

— **Díjnokok gyűlése.** Az országos díjnokok egyesület debreczeni fiókja Márk Endre elnöke alatt ülést tartott, amelyen az országos egyesület közgyűlésére választották meg a képviselőket. Erre a tisztségre Szombathy János rendőrfogalmazó elnököt és Kis Józsefet választották meg. A fellelő költségek fedezését adakozás útján gyűjtik be, amelyet maga az elnök tíz forinttal nyitott meg. Az országos gyűlésen a debreczeni fiók indítványt fogadni, hogy az összes polgármesterek keresztessenek meg és kéressenek fel arra, hogy kövessék Debreczen polgármesterének példáját, aki csak egyesületi tagokat alkalmaz városi díjnokoknak s csak az ily díjnokok alkalmazottak számithatnak fizetés javításra.

— **Polgári kerékpáros egyesület.** A napokban alakult meg a polgári kerékpáros egyesület 52 taggal. Elnöke: Számy Béla, alelnök: Fejér Ferencz, Killer Ede, titkár Zelinger Ede, pénztárnok: Bókes Lajos, ellenőr: P. Nagy Jenő, gazda: Kellner Sándor, orvos: Burger Péter.

— **Pályázati hirdetés.** A debreczeni m. kir. gazdasági tanintézet földmives iskolájánál Debreczen szab. kir. városnak három alapítványi ingyenes helye üresedésbe jöven, felhivatnak azon 17 évet már betöltött s legalább írni, olvasni s az alábbi műveletekkel számolni tudó, debreczeni illetőségű ifjak, kik ezen alapítványi helyek valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy kellő okmányokkal fellelőlt kérvényeiket a folyó 1898. év szeptember 20-ig a városi Tanácshoz adják be. Debreczen 1898. augusztus 19.

A városi Tanács.
— **A debreczeni zenede.** A debreczeni igazgatósága a napokban bocsátotta ki az intézetéről szóló 37-ik évi értesítőjét. A rövid értesítő bár csak dióhéjban ismerteti az intézet működését,

mindazonáltal hű képét nyújtja annak a szakavatott tanítási rendszernek, mely a hason nemű intézetek egyik elsőrendű tényezőjévé tette, a vidék hasonló intézetei között. A beiratkozások szept. 8—11-ig történnek az intézet Csapó-utcai helyiségében.

— **Iskolai értesítés.** A helybeli ágostai hitv. evang. egyház elemi fiu- és leány-iskolájában az 1898—99-dik iskolai évre a beírások szeptember hó 1. 2. és 3. napjain délelőtt 9—12-ig és délután 3—5-ig fognak a Miklós-utca 3. szám alatt levő iskolában eszközöltetni. A rendes tanítás az iskolai évet megnyitó istentisztelet után szeptember 5-én veszi kezdetét.

Az iskolaszék elnöke.
— **A „Nemzeti Zenedében”** a növendékek beírása f. évi augusztus hó 30-tól bezárólag szeptember hó 5-éig az intézet helyiségében (Budapest IV. Ujvilág-utca 14. sz.) naponként délelőtt 9—12 óráig történik. Ezen időn időn tul csakis külön igazgatói engedély alapján naponként délután 3—5 óráig. Mindkét nembeli növendékek felvételnek az ének, zongora, orgona, cimbalom, hárfa, az összes vonós- és fuvó-hangszerek, továbbá az őshangzattani, zeneszerzési, zenetörténeti és aesthetikai tanszakokba, a vonós, négyes- és zenekari iskolába; valamint az egyházi zene és lythurgiai tanszakokba. Beiratási díj 6 frt. Budapest, 1898. aug. hó 20-án. Bartay Ede kir. tanácsos, a „Nemzeti Zenede” igazgatója.

— **Eljegyzés.** Rózsa Sándor nevelt leányát Baranyai Ilonkát a napokban jegyezte el Barcsa János H.-Nánási tanár. Gratulálunk.

— **A debreczeni zenede.** A Sz. Nagy Károly-féle zenedébe a beiratkozások szeptember hó 8-tól 11-ig fognak tartani.

— **Eljegyzés.** Ifj. Kardos László cs. és kir. tartalékos dragonos hadnagy, Kardos László nagykereskedő fia a héten szűk családi körben eljegyezte néhai Tóby István nyug. törvényszéki bíró bájós, szép leányát, Róza kisasszonyt. Az igaz szerelemből kötött frigyhez minden részről a legőszintebb szerencsekívánatok fűződnek.

— **Kereskedelmi csarnok.** Debreczen folyton fejlődő kereskedelme vonja maga után azt az új intézményt, melynek létesítésén most fáradoznak a debreczeni kereskedővilág szöposai. A új intézmény a „kereskedelmi csarnok” volna, amelynek már helyiséget is béreltek a Hungária palota első emeletén, amelyet arra az alkalomra a czélnak megfelelően olykép alapítanak át, hogy diszes nagyterem álljon a kereskedelmi csarnok rendelkezésére. A kereskedelmi csarnok létesítői kedvel fogtak az új intézmény alakításához; fáradhatatlanul gyűjtik a tagokat, akik napról-napra számosan iratkoznak be. A kereskedelmi csarnok mindennapos találkozó helye lesz a kereskedőknek.

— **Kedvezmény a szőlősgazdák részére.** A kedvezményes adózásra igényt tartó szőlősgazdák az 1892. évi XV. t. cz. 3. §-a értelmében a házi fogyasztás bejelentésére következők rendelkeznek, u. m.: Azok a szőlősgazdák, akik az előbbi szakaszban jelzett kedvezményre igényt tartanak, kötelesek szeptember hó 15-ig, legkésőbb azonban a szüret megkezdéséig, ebbeli igényüket a községi Elöljáróságnál bejelenteni vagyis tehát szőlősgazdák említett jogigényeinek bejelentésére szeptember 15-ike és ha a szüret előbb kezdődne a szüret megkezdése tüzetett ki végső határidőül. E szerint a bejelentések, ha a szüret szeptember 15-ike után kezdődne is, legkésőbbben szeptember 15-ig megteendők. (1895. évi 13,450. sz. p. ü. min. hat.) Megjegyeztetik, hogy a belterületen a városban állandóan lakók részéről a bejelentések az I-ső, II-ik és III-ik kerületi rendőr-kapitányságnál; a szőlőskertekben és a mezőségeken kint lakók részéről pedig a IV-ik kerületi mezőrendőr-kapitányságnál történik leendő börtterméseiknek bejelentésébe Bejelentésbe foglalandó egyszersmind a bejelentő lakhelye, házszáma, a családtagok száma és a földbirtok terjedelmeholdakban s a házi fogyasztásra felhasznált bor évi átlagos mennyiség hektoliterekben.

— **A munkás betegsegélyző pénztár társas vacsorája.** A debreczeni önálló munkás betegsegélyző pénztár és az ezzel kapcsolatos teemetkezési egyesület szeptember 10-én a Margit-fürdő ét- és disztermében saját pénztára javára a „Debreczeni Ácsifuság Dalköre” közreműködésével dal-estélyivel és tánczokkal egybekötött társas vacsorát rendez, melynek műsora a következő: 1. Rákóczi induló zenekarral. 2. Szózat. 3. Tihanyi echo. 4. Érted galambom. 5. Éji dal. A résztvételi jegy ára tánczokkal együtt személyenkint 1 frt. Vacsora nélkül személyenkint 50 kr. A zenét Kis Béla zenekara szolgáltatja. A vacsora megkezdése 7 órakor. Táncz kezdete este 9 órakor. — Figyelmeztetés: Tisztelettel felkéretnek mindazok, kik a vacsorában részt venni szándékoznak, hogy jegyeiket legkésőbb szeptember hó 6-ikáig megváltani sziveskedjenek. A vacsora tartama alatt a dalárda és zenekar felváltva működik.

— **Lehel kúrtje.** Jászberény büszkesége, az anyai legenda tárgya — a Lehel kúrtje megszólalt. Káldy az Operaház igazgatója Beck operaházi kúrtjossal Jászberénybe utazott, ahol Káldy alaposan megvizsgálta a becses erekjét. Beck megfújta a kúrtot, melynek hatalmas, bűgő hangja véle-

ményük szerint, ha a kürt kitisztították, mértföldekre is elhalasztanék.

— **Nyugdíjazás.** A hivatalos „Közlöny” legutóbbi számából értesülünk, hogy Trux Bertalan adótárnok, a veterán és buzgó hivatalnok, hosszú működése után nyugalmába vonult. A hiv. lap ugyanezen száma hozza ugy az adótárnok, mint néh. Benedek Sándor halála folytán megüresedett állásokra pályázati hirdetést.

— **Szabadságon.** Király Gyula városunk gazdasági tanácsnoka f. hó 30-án veszi igénybe 30 napra terjedő szabadságát. — Végh Gy. tb. r.-főképítvány jövő hó elején kezdi meg 1 havi szabadságát.

— **Műkedvelő előadás.** A dohánygyári munkások jövő héten szombaton műkedvelő előadással egybekötött mulatságot rendeznek, mely alkalommal Csepregy Ferenc ismert népszínműve a „Sárga csikó” kerül színpadra.

— **Komáromi Mariska nem beteg.** Komáromi Mariska, ki több alkalommal gyönyörködtette kitűnő tehetségével a debreczeni színház közönségét, huzamos betegségéből fölépült.

— **Rekontra!** Kártyázó emberek nem igen szeretik, ha valaki bele szól a kártyába. Igen nagy okuk volt nem igen örülni a beavatkozásnak — mely igen magas helyről jött — 3 uri embernek, akik Tatatóvárosban a kaszinó nagytermében kaláberreztek. Ezen beavatkozás folytán ugyanis — ami szinte hihetetlennek látszik egy kis magyarázat nélkül — mind a hárman veszítettek. A játékos egyike Virág ur hallóérzékét, másika Farkasházi bálkarját, Lohr pedig beszélő tehetségét veszítette el. Úgy történt a dolog, hogy játék közben, midőn Farkasházi tertz kasszájára Lohr quart kontrával felelt, Farkasházi haragosan így szólt: „Ez aztán pech, valahányszor kasszát mondok, mindig beüt a ménkü!” A ménkü nem is igen késett, hanem mintha csak nem akarta volna Farkasházi urat használatban hagyni, irtóztató dördülés közben beütött a kasszinóba. A játékosoknak az említett benuálásokon kívül egyéb bajok nem történtek, abból is az orvosok véleménye szerint rövid idő múlva kigyógyulnak. Nem jó az ördögöt a falra festeni.

— **Leányrablás.** Tarcsai Juliskát — a fiatal és szép leányt — két vakmerő gazember szüleinek a Bánkon levő lakására hazamentében megtámadta azon ürügy alatt, hogy a kocsn haza viszik, fölverték. A két gyalázatos merénylő körmei közül csak a véletlen szabadtotta ki a szép leányt, aki kisebb sérüléseket is szenvedett. A merénylőket a rendőrség nyomozza.

— **Rövid hírek.** Körner Adolf városi tanácsos és Oláh Imre anyakönyvezető egy havi szabadságukról visszatértek s hivataluk vezetését ismét átvették. — Jövőhagyott szabályrendelet. A városi díjszedésről szóló szabályrendeletet a belügyminiszter jóváhagyta. — A lovassági lakatya építése ellen Hirsch Ede vállalkozó ismét fellebbezést adott be. — Dobiecki Sándor üzletvezető Karlsbadba utazott, hivatalában Siegmeth Károly helyettesíti. — Kereskedelmi csarnok. A debreczeni kereskedők szilvós tagjai kereskedelmi csarnok létesítésén fáradoznak, az új intézmény fontos szerepe van hivatal. Kísérje siker a fáradozók munkáját. — Vasúti értekezlet. A magyar állam vasutak üzletvezetői a várostól a nagytanács-termet elkerítve, miután szeptember 29-én a közös vasutak igazgatósága Debreczenben fogja tartani értekezletét. — Gyilkossági kísérlet és öngyilkosság. A múlt héten Vári Márton két lövéssel megsebesítette nejét s magát agyonlőtte. Neje a székelyen túl van őt pedig eltemették. — Pálfi János rendőrbiztos meghalt. — A honvé-

* **A cs. kir. szab. Osztrák Phönix életbiztosító-társaság Bécsben** f. é. június 25-én tartotta meg 36-ik rendes közgyűlését. A beérkezett számadok jelentés megállapítja, hogy az üzlet fejlődése a lefolyt 1897-ik esztendőben örvendős lendületet vett. 6892 új kötvény 9.738,700 frtnyi tőkéről állították ki és az összes **biztosítási állomány** az év végén 54.046,285 frt tőke és 73,410 frt évi járadékra rugott fel. Az összes díjbevétel 1.970, 746.64 frtot tett ki, 7,606,718 frttal többet, mint 1896-ban. A biztosítási szerződésekből folyó kifizetések 1.222,353,80 frtot vettek igénybe. A díjtartalékok felemelkedtek 12.736,520,15 frtra.

* **Cs. kir. szab. Osztrák Phönix biztosító-társaság Bécsben.** A folyó évi június 25-én tartott közgyűlésen beszámolt az 1897. évről. A jelentés konstatálja a lefolyt üzletév eredményének kedvező voltát és kiemeli, hogy különösen a tűzbiztosítási ágazatban igen örvendően megnövekedett. A díjbevételek kitettek a tűzbiztosításnál 6.892,188,56 a jégbiztosításnál 741.435,10, a szállítmány biztosításnál 829, 101,12, a baleset biztosításnál 366,371,28 frtotA közgyűlés elhatározta, hogy a tiszta nyereségből az alapszabályszerű javadalmazások levonása után 2.5% -nyi osztalékot fizet.

* **„Star” életbiztosító-társaság, London.** A magyarországi képviselőiség üzlete teljesen kielégítően fejlődik és az 1897-ik évről 18.615 korona 94 fillér tiszta nyereséget mutat fel.

A társaság 1897. évi összes üzletére vonatkozólag következő adatokat emeljük ki: Az 1897-ik évben 6315 biztosítási ajánlat, 52,749,812 korona összegről nyújtott be, melyek közül 930 részben visszautasítottat, részben még el nem intéztetett 5385 kötvény állítottat ki 42,998,277 korona összegről, melyekért 1,753,638 korona bevételeztetett első évi díj fejében. Azonnal kezdődő 15,272 korona életjáradékért 187,280 korona bevételeztetett. Az érvényben levő biztosítások összege 415,515,300 koronára rug. A mérleg számla a következő adatokat tünteti fel: **Vagyon:** Jelzálogok 16,926,675 kölcsönök kötvényekre 6,864,764 állampapírok, elsőbbségek és részvények 70,557,398 biztosítékok 1,047,588 ingatlanok 4,612,701, telekjáradékok 1,958,940, kölcsönök életjáradékaira 788,062, künnlevő kamatok 114,625, összegyűjtött kamatok 1,440,957, künnlevő díjkövetelések 5,108,860 készpénzben bankoknál 1,257,418, pénztári készlet 62,208, összesen 110,735,096 korona. **Telher:** Befizetett részvénytőke 125,000, biztosítási és életjáradéki alap 109,394,018 elismert és még ki nem fizetett követelések 1,216,078 összesen 110,735,096 korona. A nyereség- és

veszteség-számla adatai. Bevétel: Biztosítási alap az év elején 101,993,467, díj évével 13,582,547, bevétel életjáradékokért 187,280, kamatok és osztalékok 3,952,647, illetékek 8241, összesen 119,724,182 korona. **Kiadások:** Esedékes kötvényekért 6,712,653 visszaváltások 596,805, életjáradékok 387,568, jutalékok 1,499,478, igazgatósági és kezelési költségek 673,631, orvosi fizetéseidíjak 132,373, jövedelmi adó 178,893, készpénz osztalékok a részvényeseknek 6250 díjlevonások osztalék fejében 108,513, biztosítási alap 1897. végén 109,519,018, összesen 119,724,182 korona.

Kiadótulajdonos: **Zicherman Herman.**

NYILTÉR.

Selyem damaszt 75 krtól

14 frt 65 krig méterenként, — valamint fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként, — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabér- és vámmentesen, valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig postafordultával küldenek. **HENNEBERG G. selyemgyárai** (cs. és k. udvari szállító) **ZÜRICHBEN**, — Magyar levelezés. — Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

500 forintot

fizetnek annak, ki a **Bartilla fog-vízének** használatát mellett, üvegje 35kr, valaha ismét fogfájást kap vagy a szája büzlök. (Csomagolásért külön 10 kr. **Bartilla A. örökössei** (E. Winkler) **Wien, 19/I. Sommergasse 1.** Határozottan körjünk **Bartilla-féle fog-vízét.** Hamisítások följelentéseért jódíjazás adatik. **Kapható Debreczenben: Mihálovics Istv. gyógyszerészénél; — Nagyváradon: Wachsmann Alb. Droguisták, Fő-utca. (123/3—7.**

Alapított 1782. évben. Telefon összeköttetés 22. sz.

KONTSEK GÉZA

előbb **GASZNER KÁROLY**

fűszer-, csemege-, bor- és magkereskedése

Debreczen, Kossuth-(Czegléd)-utca.

Elsőrangú fűszerkereskedés.

Ajánlom jól berendezett raktáramat: mindenemű bel- és külföldi ásványvizekből idei töltésben. A sztojki gyógy- és borvíz forrattára. — Elsőrendű tisztán kezelt természetes fehér és vörös

asztali-, csemege- és gyógyborok

házának minden hírneves bortermő vidékéről, az országos központi mintapince eredeti töltésében, valamint a legnevezetesebb spanyol- és franciaországi borokat eredeti töltésben, — Mint különlegességet: **Bartholovich Antal Fia-féle** észéki szilvórium fűzde világhírű

szeremi szilvóriumát.

Csokoládék és csúrkák

óriási választékban a legfinomabb Dessert-fajokban és friss minőségben. **Árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.**

PHENOMATIC

(228.) 4 — 16.

Vese, húgyhólyag, húgydara és köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a

Lithion-forrás

Salvator

sikerrel rendelve lesz.

Húgyhajtó hatású!

Kellemes ízű! Könnyen emészthető!

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

A **Salvator-forrás** igazgatósága **Eperjesen.**

(104) 13—31.

277. szám.

Az **ISTVÁN** gőzmalom-társulat

ÖRLEMÉNYEINEK

ÁR JEGYZÉKE

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános malomgyűlésen megállapított s 1887. jun. 1-én életbe léptet eladási, fizetési és szállítási módokatokra vonatkozó egyezmények szerint

Szám	Kötelezettség és engedmény nélkül készpénzfizetés mellett. Zsákkal együtt	100 kiló		Zsákonként 485 kiló	
		frt	kr	frt	kr
A. Asztali dara nagyszemű.		18	—	—	—
B. Szinte aprószemű.		17	—	—	—
0. Királyliszt		17	—	—	—
1. Lángliszt kivonat		16	40	—	—
2. Elsőrendű zsemlyelisz		15	80	—	—
3. Zsemlyelisz		15	20	—	—
4. Elsőrendű kenyérlisz		14	60	—	—
5. Közép kenyérlisz		14	—	—	—
6. Kenyérlisz		13	40	—	—
7. Barna kenyérlisz		10	60	—	—
8. Takarmányliszt		5	80	—	—
11. Finom korpa zsákkal		4	—	—	—
11. " " zsák nélkül		3	80	—	—
12. Durva korpa zsákkal		4	—	—	—
12. " " zsák nélkül		3	80	—	—
12. Csirke búza zsák nélkül		3	60	—	—

A zsákok súlytartalma, — teljsúlyt tisztasúly-nak véve. (1—?)

A. B. 0—6. számig 85 kiló.

7. és 8. szám 70 "

11. 12. 50 "

Debreczen, 1898. aug 25.

OSZTR. PHÖNIX cs. és kir. szab. életbiztosító-társaság Bécsben.

1897. évi vagyonmérleg.

KÖVETÉSEK		TARTÓZÁS	
frt	kr.	frt	kr.
1. Pénztári készlet	109413	90	600000
2. Rendelkezésre álló követelések folyó számlánál	292601	90	5017701
3. A társaság ingatlana:			
a) a) b) c) d) e) f) g) h) i) j) k) l) m) n) o) p) q) r) s) t) u) v) w) x) y) z)	363823	90	152832
4. Értékpapírok az 1897. dec. 31-iki állomány szerint	363823	90	4567449
5. Jelzálogok	3215185	91	120752
6. Jelzálogok biztosítékok	34856	93	13706
7. Jelzálogok kölcsönök	3215185	91	33743
8. Jelzálogok kölcsönök	34856	93	97283
9. Jelzálogok kölcsönök	3215185	91	56800
10. Jelzálogok kölcsönök	34856	93	197
11. Jelzálogok kölcsönök	3215185	91	33743
12. Jelzálogok kölcsönök	34856	93	97283
13. Jelzálogok kölcsönök	3215185	91	56800
14. Jelzálogok kölcsönök	34856	93	197
15. Jelzálogok kölcsönök	3215185	91	33743
16. Jelzálogok kölcsönök	34856	93	97283
17. Jelzálogok kölcsönök	3215185	91	56800
18. Jelzálogok kölcsönök	34856	93	197
19. Jelzálogok kölcsönök	3215185	91	33743
20. Jelzálogok kölcsönök	34856	93	97283
21. Jelzálogok kölcsönök	3215185	91	56800
22. Jelzálogok kölcsönök	34856	93	197
23. Jelzálogok kölcsönök	3215185	91	33743
24. Jelzálogok kölcsönök	34856	93	97283
25. Jelzálogok kölcsönök	3215185	91	56800
26. Jelzálogok kölcsönök	34856	93	197
27. Jelzálogok kölcsönök	3215185	91	33743
28. Jelzálogok kölcsönök	34856	93	97283
29. Jelzálogok kölcsönök	3215185	91	56800
30. Jelzálogok kölcsönök	34856	93	197
31. Jelzálogok kölcsönök	3215185	91	33743
32. Jelzálogok kölcsönök	34856	93	97283
33. Jelzálogok kölcsönök	3215185	91	56800
34. Jelzálogok kölcsönök	34856	93	197
35. Jelzálogok kölcsönök	3215185	91	33743
36. Jelzálogok kölcsönök	34856	93	97283
37. Jelzálogok kölcsönök	3215185	91	56800
38. Jelzálogok kölcsönök	34856	93	197
39. Jelzálogok kölcsönök	3215185	91	33743
40. Jelzálogok kölcsönök	34856	93	97283
41. Jelzálogok kölcsönök	3215185	91	56800
42. Jelzálogok kölcsönök	34856	93	197
43. Jelzálogok kölcsönök	3215185	91	33743
44. Jelzálogok kölcsönök	34856	93	97283
45. Jelzálogok kölcsönök	3215185	91	56800
46. Jelzálogok kölcsönök	34856	93	197
47. Jelzálogok kölcsönök	3215185	91	33743
48. Jelzálogok kölcsönök	34856	93	97283
49. Jelzálogok kölcsönök	3215185	91	56800
50. Jelzálogok kölcsönök	34856	93	197
51. Jelzálogok kölcsönök	3215185	91	33743
52. Jelzálogok kölcsönök	34856	93	97283
53. Jelzálogok kölcsönök	3215185	91	56800
54. Jelzálogok kölcsönök	34856	93	197
55. Jelzálogok kölcsönök	3215185	91	33743
56. Jelzálogok kölcsönök	34856	93	97283
57. Jelzálogok kölcsönök	3215185	91	56800
58. Jelzálogok kölcsönök	34856	93	197
59. Jelzálogok kölcsönök	3215185	91	33743
60. Jelzálogok kölcsönök	34856	93	97283
61. Jelzálogok kölcsönök	3215185	91	56800
62. Jelzálogok kölcsönök	34856	93	197
63. Jelzálogok kölcsönök	3215185	91	33743
64. Jelzálogok kölcsönök	34856	93	97283
65. Jelzálogok kölcsönök	3215185	91	56800
66. Jelzálogok kölcsönök	34856	93	197
67. Jelzálogok kölcsönök	3215185	91	33743
68. Jelzálogok kölcsönök	34856	93	97283
69. Jelzálogok kölcsönök	3215185	91	56800
70. Jelzálogok kölcsönök	34856	93	197
71. Jelzálogok kölcsönök	3215185	91	33743
72. Jelzálogok kölcsönök	34856	93	97283
73. Jelzálogok kölcsönök	3215185	91	56800
74. Jelzálogok kölcsönök	34856	93	197
75. Jelzálogok kölcsönök	3215185	91	33743
76. Jelzálogok kölcsönök	34856	93	97283
77. Jelzálogok kölcsönök	3215185	91	56800
78. Jelzálogok kölcsönök	34856	93	197
79. Jelzálogok kölcsönök	3215185	91	33743
80. Jelzálogok kölcsönök	34856	93	97283
81. Jelzálogok kölcsönök	3215185	91	56800
82. Jelzálogok kölcsönök	34856	93	197
83. Jelzálogok kölcsönök	3215185	91	33743
84. Jelzálogok kölcsönök	34856	93	97283
85. Jelzálogok kölcsönök	3215185	91	56800
86. Jelzálogok kölcsönök	34856	93	197
87. Jelzálogok kölcsönök	3215185	91	33743
88. Jelzálogok kölcsönök	34856	93	97283
89. Jelzálogok kölcsönök	3215185	91	56800
90. Jelzálogok kölcsönök	34856	93	197
91. Jelzálogok kölcsönök	3215185	91	33743
92. Jelzálogok kölcsönök	34856	93	97283
93. Jelzálogok kölcsönök	3215185	91	56800
94. Jelzálogok kölcsönök	34856	93	197
95. Jelzálogok kölcsönök	3215185	91	33743
96. Jelzálogok kölcsönök	34856	93	97283
97. Jelzálogok kölcsönök	3215185	91	56800
98. Jelzálogok kölcsönök	34856	93	197
99. Jelzálogok kölcsönök	3215185	91	33743
100. Jelzálogok kölcsönök	34856	93	97283

Megvizsgálott és a könyvekkel meggyőződésnek találta:

Bécs, 1898. június 15-én. **Durst E. s. k.** **Hönigswald J. s. k.** **Am. Bégault s. k.** **Weinmann L. s. k.** **Lampelmeyer C. s. k.**

OSZTR. PHÖNIX cs. és kir. szab. biztosító-társaság Bécsben.

1897. évi vagyonmérleg.

Alapítva 1877.

Telefon 133. szám.

WEISZ SÁNDOR

FÉRFI SZABÓ és DIVATÜZLETE

DEBRECZEN, Főter 63. szám.

A nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, hogy évek óta fennálló

férfi szabó és divat-árú üzletemet

a mai kor igényeinek megfelelően berendezve, véglegesen **Piacz-utca 63. szám** alatti saját házamba helyeztem át.

Midőn ezt becses tudomására hozni szerencsém van, egyszersmind szíves figyelmébe ajánlom nagyválasztékú és dusan felszerelt raktáramat

eredeti bel- és külföldi szövetekben,

valamint mindennemű **férfi divatozikkokban** és tisztelettel kérem, hogy becses megrendeléseivel minél gyakrabban szerencsételni sziveskedjék.

Végül még hálás köszönetem fejezem ki az évek óta beíem helyezett szíves bizalmáért és kérem, hogy ezt irányomban a jövőben is megtartani méltóztassék.

Nagybecsű megbízásait kérve, jegyzek

teljes tisztelettel

Weisz Sándor.

Egyedüli raktár Habig kalapok és Karlsbadi csipőkben.

Teljesen ártalmatlan

Antiszeptikus és hygienikus

Hölgy-óvszer.

Teljes biztos hatással, használatban kiméletes és nem kellene többé semminemű gyöngédtelet és ártalmas gumi- vagy spongya-cikk. **1 doboz (12 drb) 1 frt 50 kr. pontos használati útmutatással 1 frt 75 kr. előleges beküldése után bérmentve.**Kapható a feltalálónál **LÁSZLÓ JÓZSEF** gyógyszerésznél Maros-Ujvár. (Erdély.)**Budapesti főraktár: Török József** gyógyszerész, Kerpel, Fehérsas gyógyszerár Lipót-körút 28. sz.

Bárhová diszkrét szétküldés. (Telefon 3617) Czélszerű és kiméletes. (121)9—30

HERMANN KRAUS

Bécs II. Haidgasse 3.

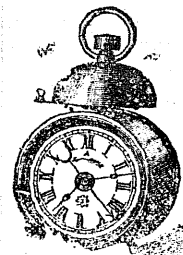
Legolcsóbb óra, arany-

és

ezüstárú áruház.

Árjegyzék bérmentve ingyen.

(118.) 11—13.

97. Kgy.
1898.

HIRDETMEY.

Hadház város tulajdonát képező, a Dugónál, a debreczen-nyiregyházai törv. hatósági ut mellett fekvő, mintegy 242. kat. hold homok talaju föld szőlőtelepítés céljából 800 □ öles parcellákban a f. év. szept. 19-én és folytatva naponként d. e. 8—12. d. u. 3—6 óráig a helyszínen tartandó árverésen örök áron el fognak adni olyképp, hogy a 10—10 frt bánatpénzen kívüli vételár 1903, 1904, 1905, 1906. és 1907. évek november hó 1-ső napján lesz 20—20 %-ával lefizetendő, addig pedig 1899. január 1-től vevők 6%-os kamatot fognak fizetni.

Venni szándékozók az árverési feltételeket a közg. jegyzői irodában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

H. Hadház, 1898. augusztus 8.

Sinay János

főjegyző.

Bede Gergely

főbíró.

(392) 3—3.

ZICHERMAN H. ELSŐ HIRDETÉSI IRODÁJA,

Gróf Dégenfeld-tér 3. sz. (ezelőtt Rózsa-tér).

156-dik számú telefon állomás.

KIADÓ LAKÁS. Péterfia-Ajtó-utcán három szoba, konyha, kamara és egy különálló udvar-kerttel együtt igen jutányos áron azonnal, esetleg nov. 1-től kiadó. Bővebbet irodámban.

Eladó szőlő és lakóház. Csapóker I-ső járásban 2 szoba, konyha, istálló, 161 □ öl szőlővel olcsó áron eladó. (922.)

Ezer hold fekete föld gazdasági épületekkel azonnali bérbe vételre kerestetik. — Bővebbet irodámban.

Ebesi föld 7 nyilas tanyával folyó év augusztus 1-től kezdve kiadó. (444.)

Kiadó fűszerüzlet. Csapó-utcai részen lakással együtt kiadó. (85)

Bérbe kerestetik több évre a város közepén fekvő kertekben (főképpen a Liba-, Sesta s ehez hasonló közel fekvőkben) egy lakható házzal és szükséges melléképülettel ellátott gyümölcsös kert vagy telek. — Bővebbet a kiadóhivatalban. (546.)

Kiadó lakás. 5 szoba, konyha, kamara hozzátartozókkal együtt — minden órán kiadó (498)

Egy jégsekreány megvételre kerestetik. „István” gőzmalom részvények 20 drb. eladó.

Wertheim kassza megvételre kerestetik.

Egy jókarban levő ház az Árpád-téren, mely tartalmaz 6 szobát, 4 konyhát, istállót és hozzátartozókat — eladó, esetleg kiadó. — Értekezhetni irodámban. (283)

Sestakerti jó bor, 30 hektoliter, eladó. Ára hektoliterenkint 23 forint. — Cím: irodámban megtudható. (256)

Mintegy 4 1/2 cat. hold kitűnő onódó föld közel a városhoz eladó vagy haszonbérbe kiadó. (Z.)

Eladó ház. A Miklós-utcai részen 2 újra épült ház kedvező feltételek mellett eladó. (502.)

Eladó bolt felszereléssel együtt — a csapó-kertben — 3 szoba és hozzátartozókkal. (304.)

Pénz olcsó kamatra s a legkedvezőbb becslés szerint ingatlanra lehet kapni, bármily nagy összegben. — Bővebbet irodámban. — (E.)

Fölkértemek mindazon földbirtokok, kiknek földjük volna kiadó esetleg eladó, hogy azokat közvetítő intézetemben előjegyeztetni sziveskedjenek.

Tagbirtok Szilágymegyében 200 hold 20 hold erdővel, gazdasági épületekkel együtt eladó. (906)

Kerestetik 2—3 szobás lakás, első Novembertől haszonbérbe. Értekezhetni irodámban. 744.

Gazdasági állást keres egy jó bizonylatokkal ellátott tapasztalt egyén. Bővebbet irodámban. 744.

Magasabb műveltségű nő, mint elárusító vagy társalkodónő állást keres. 698.

Megvételre kerestetik egy használt, jó karban levő tekeasztal (Biliárd). Bővebbet irodámban. 556.

Kereskedelmi tanfolyamot végzett, jeles képzettségű szép fiatal leány — banknál vagy biztosítónál — alkalmazást vagy üzletben könyvelői állást keres. 318.

Egy volt városi hivatalnok 100 frt biztosítékkal, valami pénzbeszedői állomást — vagy ehhez hasonlót — keres. Értekezhetni irodámban. 301.

Eladó ház. Egymalom utcán egy olcsó ház eladó. 325.

Eladó ház. Csokonai-utcán egy jó karban levő ház, — jövedelmez 400 forintot, — eladó. (591.)

Jómenetű fűszer-üzlet családi körülmények miatt eladó. (299.)

Kereskedő segédek minden szakmából, azonnali alkalmazásra megrendelhetők.

Gőzmalom, olajmalom tüzelő fával együtt haszonbérbe kiadó. (4.)

Csinos fiatal művelt nő, mint elárusító, vagy házi kisasszony, alkalmazást keres. (571.)

Gazdatisztek, gépészek, kertészek azonnal megrendelhetők.

Magasabb műveltségű nő mint társalkodónő, vagy házi kisasszony, alkalmazást keres. 356.

Egy igen jó menetelű és élénk helyen lévő kisebb fűszerüzlet italmérés és tőzsdei joggal eladó. 240.

Az ezen rovatokban közlötték iránt felvilágosítást ad s egy ily közleményt 25 kr előleges lefizetés mellett, felvesz és közléstesz.

Különlegesség:
polcsák, bolcsák, konyhai
kártyák, fűszerek ellen.
Moly elűző ellen, a házi állatokban.

Zacherlin

Csodálatra méltó a hatása! Megöl mindenféle rovar

meglepő biztossággal és kiirtja a sok férget biztosan és gyorsan úgy, hogy semmi nyoma nem marad. Azért dicsérik is az egész világon. Milliók és milliók veszik is. Ismertető jele: 1. a lepecsételt üveg; 2. a „Zacherl” név.

Kapható Debreczenben:

Csanak József,	Havas József,	Leidenfrost Gy.,	Roth Antal,
Csicsó Lajos,	Hirsch Miklós,	Lusztig Károly,	Rothschneck V. Emil,
Czeglédy Józsefné,	Király János,	Mayer József,	Róza Lajos
Deutsch Albert,	Klein Bernát,	Parti Ferencz,	Szabó Zsigmond,
Félegyházi János,	Kohn Testvérek,	Radecky József,	Szentkirályi Tivadar,
Francsics és Jóna,	Kohn Lajos,	Roth Ignác,	Térey József,
Fritsch Károly,	Kontsek Géza,	Rickl József Zelmós,	Tóth Kálmán,
Ganovszky Lajos,	Kovács Mihály,	Rosenfeld R.,	Tóth Sándor,
Geréby Fülöp,	Kun József,	Rosenthal Daniel,	Varga Lajos,
			Várray János.

Berettyó-Ujfaluban: ifj. Weiszberger Ignác, Karaes és Társa.
Er-Mihályfalván: Gross Hermann, Lévy Vince, Kulcsár Gyula, Pollák Mórca.
Hajdu-Böszörményben: Gemeinbeck József.
Hajdu-Nánáson: Schlahta János.
Hajdu-Szoboszlón: Körner Béla.
Tisza-Füreden: Schön Jakab, Weiszman József uraknál.

(52.) 10—10.